

łódzkie na plus
budżet obywatelski

ZADANIE FINANSOWANE W RAMACH
BUDŻETU OBYWATELSKIEGO
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
NA 2024 ROK „ŁÓDZKIE NA PLUS”

województwo
łódzkie

Zapraszamy mieszkańców powiatu kutnowskiego!

Stowarzyszenie Grupa Przyjaciół „od jutra” zaprasza do wzięcia udziału w zadaniu publicznym pt. „Zachor znaczy pamiętaj!” dofinansowanym ze środków Województwa Łódzkiego w ramach Budżetu Obywatelskiego „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2024 rok.

Patronat Honorowy:

Daniel Kowalik - Starosta Kutnowski
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce
Jewish Kutno Group

Partnerami w zadaniu są:

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego w Kutnie;
Muzeum Pałac Saski w Kutnie;
Kutnowski Dom Kultury;
Muzeum im. Jerzego Dunin-Borkowskiego w Krośniewicach;
Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Marii Kownackiej w Żychlinie.

„Zachor znaczy pamiętaj!”

1- 5 października 2024

Poznajemy historię i kulturę społeczności żydowskiej regionu kutnowskiego:

- pokaz filmu „Ukos światła”/spotkanie dla uczniów - opowieść o cmentarzu żydowskim w Kutnie/**Yosef Kutner/Krzysztof Bielawski/KDK 1 października/godz. 10.00 – 12.30**
- warsztaty edukacyjne/tradycja i święta żydowskie/ **Dawid Gurfinkiel/HaKoach/KDK 2 października 2024/uczniowie- godz. 11.00-12.30; /dorośli - godz. 17.00-18.30**
- warsztaty kulinarne/kuchnia żydowska/ **Katarzyna Batarowska/KDK 4 października 2024/ dorośli - godz. 17.00-19.00**
- koncert muzyki klezmerskiej/**Zespół Tourklezz/CTMiT 5 października 2024/godz. 18.00-19.00**
- wirtualna mapa śladami Żydów regionu kutnowskiego /**WWW.kutnowskisztetl.pl**

Wstęp wolny/obowiązują wejściówki

Wejściówki dostępne w kasie KDK przy ul. Żółkiewskiego 4 od 25.09.2024 od godz.16.00

Organizator

Stowarzyszenie Grupa Przyjaciół „od jutra”

Kontakt -koordynatorka Bożena Gajewska tel. +48 603 716 132

"Zachor znaczy pamiętaj!" – to zadanie edukacyjne, którego celem jest poznanie historii społeczności żydowskiej regionu kutnowskiego i kultury żydowskiej przez dzisiejszych mieszkańców powiatu kutnowskiego. W ramach zadania zostaną zorganizowane następujące działania: warsztaty edukacyjne na temat tradycji i świąt żydowskich i warsztaty kulinarne, koncert muzyki żydowskiej, pokaz filmu edukacyjnego na temat dziedzictwa żydowskiego, połączony ze spotkaniem dotyczącym opowieści o kutnowskim cmentarzu żydowskim, opracowanie wirtualnej mapy śladami Żydów regionu kutnowskiego, służącej jako ścieżka edukacyjna i turystyczna (w języku polskim oraz angielskim) dla mieszkańców powiatu kutnowskiego oraz turystów.

Wszystkie wydarzenia zostaną zorganizowane w dniach 1-5 października 2024 roku w stolicy powiatu - Kutnie. Działania te pomogą mieszkańcom powiatu kutnowskiego poznać i zrozumieć historię żydowskiej społeczności. W ramach zadania zostanie także opracowana merytorycznie i wykonana interaktywna wirtualna mapa śladami Żydów regionu kutnowskiego (internetowa), służąca jako ścieżka edukacyjna i turystyczna (w języku polskim i angielskim) dla mieszkańców powiatu kutnowskiego, województwa łódzkiego oraz turystów.

Interaktywna wirtualna mapa internetowa będzie promowana podczas każdego z wydarzeń organizowanych w ramach zadania i służyć będzie każdemu mieszkańcowi powiatu kutnowskiego i województwa łódzkiego oraz turystom przybywającym do regionu kutnowskiego, którzy zechcą z niej skorzystać.

Zadanie będzie służyło wszystkim zainteresowanym mieszkańcom powiatu kutnowskiego tj. mieszkańcom gminy miejskiej Kutno; gmin miejsko-wiejskich: Krośniewice, Żychlin, Dąbrowice; gmin wiejskich: Bedlno, Krzyżanów, Kutno, Łanięta, Nowe Ostrowy, Oporów, Strzelce. Także chętni mieszkańcy województwa łódzkiego będą mogli brać udział w zadaniu publicznym.

Pomysłodawczynią zwycięskiego projektu w Budżecie Obywatelskim Województwa Łódzkiego "Łódzkie na Plus" w 2023 roku jest Bożena Gajewska, która koordynuje to zadanie.

INFORMACJE O WYDARZENIACH I PROWADZĄCYCH JE OSOBACH

Film dokumentalny „Ukos światła” (73 min) opowiada historię olimpijczyka i medalisty mistrzostw świata Dariusza Popieli, który wraz z grupą młodych polskich studentów pracuje nad odbudową starych, zapomnianych żydowskich cmentarzy, aby uczcić pamięć pomordowanych w Zagładzie oraz ich rodzin, których macewy (nagrobki żydowskie) były uszkodzone lub zniszczone. Łącząc narracje osobiste i zbiorowe, film ukazuje bezinteresowne wysiłki tej młodzieży, która kwestionuje stereotyp żydowsko-polskiego antagonizmu, zwracając uwagę na pamięć o polskiej społeczności żydowskiej.

Po obejrzeniu filmu, podczas spotkania uczniowie usłyszą opowieść o cmentarzu kutnowskim, o który będą rozmawiać:

Yosef Kutner mieszkający w Izraelu, potomek kutnowskich Żydów, którego rodzina mieszkała w Kutnie przez ponad 200 lat. Kutner jest założycielem i liderem Jewish Kutno Group.

Żydowską Grupę Kutnowską założył Yosef Kutner w 2008 roku. Jest to grupa nieformalna, bez struktur i opłat członkowskich. Jedynym wymogiem dla członków jest , by być potomkiem Żydów z Kutna.

Pierwotnym celem grupy było zbieranie danych genealogicznych potomków Żydów z Kutna. Jako cel Yosef Kutner przyjął zbudowanie bazy danych na temat społeczności żydowskiej Kutna. Grupa rozpoczęła pracę od pięciu mikrofilmów Mormonów z Kutna, obejmujących okres 1808-1833, z aktami urodzeń, ślubów i zgonów. Polegało to na odczytaniu starego

pisma w języku polskim, wydobyciu z tych pięciu mikrofilmów danych wszystkich metryk żydowskich.

W 2008 roku utworzył stronę internetową o żydowskim Kutnie <http://jewish.kutno.free.fr/> publikując pierwsze zebrane dane i pierwsze tłumaczenia Księgi Pamięci Yizkor. Zbierano fotografie Kutna, księgi pamiątkowe pisane przez kutnowian, informacje o historii Kutna i jego Żydów. Są one dostępne bezpłatnie dla wszystkich. W ten sposób Jewish Kutno Group przejęło misję dawnych organizacji byłych mieszkańców Kutna w Izraelu i na świecie. Grupa rozpoczęła realizację nowych projektów. Dzięki mozolnej pracy zaangażowanych osób z Jewish Kutno Group, z fotografii fragmentów macew udało się im odtworzyć 100 kompletnych nagrobków, a kolejnych 60 częściowo. Wyniki pracy zamieszczono w publikacji pt. *Broken Memories. Remains from the Jewish Cemetery in Kutno*, najpierw w wersji PDF (którą można nieodpłatnie pobrać ze strony internetowej <http://jewish.kutno.free.fr/>), a później w formie papierowej (2022).

Krzysztof Bielawski jest historykiem, zaliczanym do czołowych badaczy cmentarzy żydowskich w Polsce. W 2005 roku założył stronę internetową <http://cmentarze-zydowskie.pl/> Jest autorem licznych artykułów o cmentarzach, zwyczajach pogrzebowych. W 2020 roku napisał książkę „Zagłada cmentarzy żydowskich”, która w tym roku ukazała się w języku angielskim. Tematyka podjęta w jego pracy odkrywa nieznaną fakty w polskiej historii, dotyczące postępowania zarówno władz państwowych, samorządowych, jak i zwykłych obywateli naszego kraju w stosunku do dziedzictwa żydowskiego. Pracował w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, obecnie pracuje w Fundacji Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego.

Dawid Gurfinkiel (1988 r.) dorastał w domu, w którym obecne były zwyczaje zarówno żydowskie, jak i katolickie. Już jako dziecko chodził z ojcem do synagogi. Jako nastolatek przeszedł proces konwersji. Przez rok mieszkał w Izraelu, gdzie uczył się w jesziwie. Był członkiem Polskiej Unii Studentów Żydowskich oraz Żydowskiej Ogólnopolskiej Organizacji Młodzieżowej, Chóru Żydowskiego Clil, należy do Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Łodzi. Pracował jako maszginach w GWŻ w Łodzi. Dawid Gurfinkiel jest działaczem społecznym, zaangażowanym w integrowanie społeczności żydowskiej oraz w przełamywanie stereotypów o Żydach. Założył organizacje Ha-Koach <https://hakoach.eu/>, Ha-Makom oraz zespół muzyczny Jidyszkajt (info ze strony sztetl.org.pl).

Katarzyna Batarowska jest animatorką kultury, polonistką, pedagogką teatru w TR Warszawa. Od początku drogi zawodowej związana z teatrem i działaniami edukacyjnymi dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Od lat stale współpracuje z Teatrem Żydowskim w Warszawie oraz Fundacją Shalom, w których prowadzi m.in. warsztaty kuchni żydowskiej (zarówno aszkenazyjskiej, jak i sefardyjskiej).

Zespół TOURKLEZZ w składzie: **Marcin Kalinowski** – akordeon, **Piotr Buchalski** – klarnet, **Marek Chojnacki** – skrzypce, **Tomasz Krawczyk** – kontrabas, **Jakub Krawczyk** – perkusja, **Michał Bartosiak** – gitara. Zespół Tourklezz istnieje od marca 2009 w Płocku, a jego skład

zmieniał się na przestrzeni lat. Repertuar zespołu stanowią tradycyjne melodie żydowskie i współczesne opracowania muzyki klezmerskiej n.p.: „Lead Sheet”, „Ki Mitziyon”, „A Nakht In Gan Eydn”, „The Blessing Nigun”, „Chusen Kala Mazeltov”, „Sherele”, „Sammy's Freilach”, „Sher” i wiele innych. Zespół występował wielokrotnie w restauracji „ESTERA” w Płocku oraz koncertował z wielkim powodzeniem na płockiej starówce. W maju 2010 roku brał udział w festiwalu „Otwarta Twarda”, który odbył się w Warszawie a 5 września na wielkiej warszawskiej imprezie Ząbkowska KulMIXTu- ra! Zespół wystąpił także przy ul. Szerokiej 46 w Toruniu w czasie odsłonięcia tablicy pamięci Zwi Hirscha Kalischera, mieszkającego w Toruniu w XIX wieku, słynnego rabina, prekursora syjonizmu. Uroczystość była jednym z głównych wydarzeń odbywającego się w Toruniu 21-22 września 2011 r. Światowego Kongresu Języka Hebrajskiego. 26 kwietnia 2013r. trio uświetniło swoim występem spektakl światło i dźwięk przy fontannie Cosmopolis w Toruniu. Zespół kilkakrotnie występował w ramach obchodów Dni Kultury Żydowskiej, organizowanych przez Muzeum Mazowieckie w Płocku. W 2019 roku zespół wystąpił na obchodach setnej rocznicy Płockiego Archiwum. W maju 2022 dał koncert w Muzeum Mazowieckim podczas „Nocy Muzeów” a w lipcu wystąpił w ramach cyklu „Muzyczne czwartki na Płockiej Starówce”. Rok 2023 przyniósł nowe wyzwania, a najważniejsze z nich to: koncert na otwarcie „Letniego Sezonu Koncertowego w Kowalu”, koncert „W sercu z Ukrainą” zorganizowany przez Muzeum Mazowieckie w Płocku i koncert w ramach Festiwalu „Lato na Starym Mieście” organizowanego przez Centrum Kultury Teatr w Grudziądzu.

ZAPRASZAMY!

Teresa Mosingiewicz

Prezes Stowarzyszenia Grupa Przyjaciół „od jutra”

Bożena Gajewska

Koordynatorka zadania publicznego „Zachor znaczy pamiętaj!”